

**Положення про внутрішню
системузабезпечення якості
освіти**

СХВАЛЕНО:
Протокол засідання
педагогічної ради ХГ № 39
від 29.05.2021 № 12

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ХГ № 39
_____ С.А. ТИМОШЕВСЬКА
«29» травня 2021

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ
СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ № 39
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ВСТУП

Якісна освіта нині є однією з обов'язкових умов успішного існування будь-якої країни. Світове співтовариство визнало, що освіта, добробут і здоров'я людини — головні чинники рівня її життя, а якість освіти є пріоритетом у розвитку громадянського суспільства. Нові цивілізаційні виклики у багатьох країнах привели до справжнього освітнього буму, до хвилі глибоких реформ чи модернізації систем освіти, Україна не є винятком. Стратегія якості освіти нині є підґрунтям в освітній політиці багатьох країн світу. Такий процес, започаткований наприкінці ХХ ст. (Велика Британія, Нідерланди, Польща, США, Угорщина, Скандинавські країни та ін.), триває й донині (Німеччина, Румунія, Франція, Чехія та ін.)

Нині Європа сприймає якість освіти як об'єкт суспільного єднання й консолідації національних освітніх систем. Зокрема, в угоді про асоціацію між Україною та ЄС зазначено, що європейська спільнота сприятиме розвитку якісної освіти, заохочуючи співпрацю між країнами — членами ЄС і, якщо потрібно, підтримуючи й доповнюючи їхні дії, поважаючи водночас їхню відповідальність за зміст навчання й організацію освітніх систем, культурну й мовну різноманітність.

У Національній доктрині розвитку освіти зазначено, що «освіта – це стратегічний ресурс соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету й формування позитивного іміджу нашої держави, створення умов для самореалізації кожної особистості».

Закон України «Про освіту» визначає якість освіти як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг», а якість освітньої діяльності «рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг» (п.29, ст. 30, п.1).

Закон України «Про повну загальну середню освіту» визначає, що «внутрішня система забезпечення якості освіти формується закладом освіти та має, зокрема, включати механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності.

Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти розробляються центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та оприлюднюються на їхніх офіційних вебсайтах». (р.VI, ст.2, п.2)

Так, забезпечення якісної освіти, оцінювання її результативності та управління якістю — одне з основних завдань сьогодення, яке має не лише педагогічний чи суто науковий аспекти, ай соціальний, політичний та управлінський.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Головною метою освітньої діяльності Харківської гімназії № 39 є задоволення потреб громадян у здобутті загальної середньої освіти на рівні державних стандартів, гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи освіти гімназії, всебічний розвиток особистості здобувачів освіти, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності. Створення сучасних умов для задоволення потреб громадян у здобутті загальної середньої освіти на рівні державних стандартів, гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи освіти гімназії, всебічний розвиток особистості здобувачів освіти, їх виховання і соціалізація.

Досягти поставленої мети можна забезпечивши високий рівень якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості включає:

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

II. СТРАТЕГІЇ (ПОЛІТИКА) ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.

1. Принципи забезпечення якості освіти.
2. Процедури і заходи забезпечення якості освіти.
3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти.

III. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

IV. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ.

1. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.
2. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.
3. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників гімназії.

V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, В ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

1. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.
2. Створення в гімназії інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

VI. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ.

II. СТРАТЕГІЯ (ПОЛІТИКА) ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

1. Принципи забезпечення якості освіти:

- **принцип відповідності Державним стандартам** загальної середньої освіти;
- **принцип компетентнісного підходу до навчання**, що передбачає всебічний розвиток особистості на основі формування загальних ключових компетентностей: гармонійне виховання і соціалізацію здобувачів освіти, формування здатності вчитись упродовж життя, формування навичок цивілізованої взаємодії з природою, прагнення до самовдосконалення і самореалізації, готовності до свідомого життєвого вибору, відповідальності, та громадянської активності;
- **принцип системного вдосконалення**, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до викликів часу, згідно загального розвитку і реформування системи освіти в Україні, міжнародного досвіду у галузі освіти;
- **принцип прозорості і інформаційної відкритості**, що передбачає на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2. Процедури і заходи забезпечення якості освіти.

- функціонування системи формування компетентностей здобувача освіти;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу гімназії;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти

включає контроль за:

- кадровим забезпеченням освітньої діяльності;
- навчально-методичним забезпеченням освітньої діяльності;
- матеріально-технічним забезпеченням освітньої діяльності;
- моніторинг якості знань здобувачів освіти
- моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми,
- дотримання академічної доброчесності;
- забезпеченням наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти.

Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в гімназії;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;

- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в гімназії.

Моніторинг в гімназії здійснюють:

- директор гімназії та його заступники;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються учасниками освітнього процесу;
- громадськість.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, турнірів, конкурсів;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в гімназії;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань вчителів, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;

- контингент здобувачів освіти;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність;
- управління гімназією;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу гімназії.

II. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів освіти.

2. Умови, що створюють педагогічні працівники для сприяння дотримання норм академічної доброчесності здобувачами освіти:

- здійснювати просвітницьку роботу щодо важливості дотримання норм академічної доброчесності;
- вчити учнів при використанні інформаційних джерел робити необхідні посилання та вказувати автора;
- розробляти завдання, які унеможливають списування;
- оприлюднювати чіткі критерії оцінювання;
- реалізовувати у практиці роботи формувального оцінювання;
- налагоджувати партнерські відносини з здобувачами освіти.

3. Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4.Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчальних досягнень;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

5. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

6. За порушення академічної доброчесності здобувачів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

IV. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ.

1. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь здобувачів освіти. Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень здобувача освіти.

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

- **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- **контролююча** – визначає рівень досягнень кожного здобувача освіти, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- **навчальна** – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- **діагностико-коригувальна** – з'ясовує причини труднощів, які виникають у здобувача освіти в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних компетентностей, умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості навчальних досягнень здобувачів освіти:

- повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- гнучкість знань – вміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх і застосування у нових ситуаціях.

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм. *Об'єктом поточного оцінювання* рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. *Його основними завданнями є:* встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. *Формами поточного оцінювання є* індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для

коригування роботи вчителя на уроці.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Для учнів 1 – 3-х класів передбачаємо формувальне стимулююче оцінювання. Для цього передбачено свідоцтво досягнень. Воно заповнюється за 51 показником.

Свідоцтво досягнень для учнів 1-2-х класів:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/ocinyuvannya>

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи (3-4 класи).

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329](#) "Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти" (Додаток 1)

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів базової та профільної школи [Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329](#) "Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти" (Додаток 2)

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги здобувачів освіти до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти. Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Семестрове оцінювання. Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання. Учень має право на підвищення семестрової оцінки (скориговану).

Річне оцінювання. Оцінка за рік виставляється на основі семестрових оцінок.

Державна підсумкова атестація (ДПА) здобувачів освіти - означає форму контролю відповідності результатів навчання здобувачів освіти вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на відповідному рівні освіти. ДПА проходять особи, які завершують здобуття початкової (у 4 класі), базової середньої (у 9 класі) та повної загальної середньої освіти (в 11 (12) класі).

Система оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до критеріїв та індикаторів (Додаток 3).

2. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти. Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо. Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено у Ст.4 Типового положення про атестацію педагогічних працівників (Додаток 4).

Сертифікація педагогічних працівників – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

Педагогічна діяльність педагогічних працівників здійснюється відповідно до критеріїв та індикаторів (Додаток 5).

3. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

1. Оцінювання управлінських процесів закладу освіти здійснюється за такими напрямками:

- наявність стратегії та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань;
- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм;

- ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою;
- формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Оцінювання управлінських процесів гімназії здійснюється відповідно до критеріїв та індикаторів (Додаток 6)

V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.

Приміщення та територія гімназії відповідають державним санітарно-гігієнічним нормам щодо утримання загальноосвітніх навчальних закладів, вони є безпечними та комфортними для навчання та праці. Навчальні та інші приміщення забезпечені сучасними, ергономічними меблями, відповідним обладнанням засобами навчання відповідно до вимог законодавства та освітніх програм. На території гімназії працює сучасний спортивний комплекс, дитячий майданчик. Встановлено камери відеоспостереження, працює фізична охорона. Бібліотека гімназії – простір для освітніх можливостей сучасн. Ків освітнього процесу. Бібліотечний фонд складає 12561 примірників, здобувачів освіти 100% забезпечені підручниками. Кожен кабінет гімназії обладнаний плазмовим екраном, ноутбуком, принтером. Сформована 100% мережа покриття Wi-Fi, створюється умови для безпечного використання мережі.

У гімназії забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, належне освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму. Робочі місця для педагогічних працівників забезпечені необхідним обладнанням, є місця відпочинку для учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти та працівники закладу обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх. Організація харчування у гімназії сприяє формуванню культури здорового харчування у здобувачів освіти. Забезпечено належне медичне обслуговування.

Оцінювання освітнього середовища гімназії здійснюється відповідно до критеріїв та індикаторів (Додаток 7).

VI. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ.

Діяльність гімназії на умовах інформаційної відкритості та комунікації з учасниками освітнього процесу і громадою забезпечується наявністю у закладу майданчиків для інформування учасників освітнього процесу: повідомлення на офіційному сайті закладу, на дошках оголошень, публікація інформаційних листів, соціальних мереж тощо. Роботу інформаційної системи гімназії забезпечує наявність доступу до мережі Інтернет для здобувачів освіти та педагогічних працівників.

Найважливішим компонентом цієї роботи є безумовне виконання вимог статті 30 Закону України «Про освіту», яка визначає, що саме заклад має оприлюднювати в обов'язковому порядку: статут; ліцензії на провадження освітньої діяльності; освітні програми, що реалізуються в закладі, та перелік освітніх компонентів, що передбачені ними; річний звіт про діяльність закладу; правила прийому до закладу; правила поведінки здобувачів освіти; структура та органи управління; кадровий склад закладу; територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником; ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі; наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення); матеріально-технічне забезпечення закладу; розмір плати за навчання; перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати; мова (мови) освітнього процесу; результати моніторингу якості освіти; умови доступності закладу для навчання осіб з особливими освітніми потребами; план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу; порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу; порядок реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб, причетних до нього; інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства; кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформація про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством (для закладів, що отримують публічні кошти, та їх засновники).

Без оперативного та повного інформування неможливо створити та підтримувати довіру до роботи закладу, що є обов'язковою умовою для ефективної освітньої діяльності.

Нормативно-правова підстава:

1. Закон України «Про освіту»
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту»
3. [Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 року N 17](#) « Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»

4. Наказ МОН [№ 127 від 04.02.2020](#)

5. Типове положення про атестацію педагогічних працівників.

6. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329](#) "Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти" [Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222](#) "Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти"

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.08.2016 № 1009](#) "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222"

ДОДАТКИ

Додаток 1

**Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи
(3-4 класи).**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні вимоги до знань, умінь і навичок учнів
I. Початковий	1	Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	3	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількаразового їх пояснення
II. Середній	4	Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працюють зі значною допомогою вчителя
III. Достатній	7	Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з

		незначною допомогою вчителя; відповідають логічно з окремими неточностями
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)
IV. Високий	10	Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів базової та профільної школи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом,

		застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Критерії та індикатори оцінювання здобувачів освіти

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації	
Система оцінювання здобувачів освіти	1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень	1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень	1.1.1. У гімназії оприлюднено критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень	2.1.1.1. Вивчення документації, спостереження, опитування	
			1.1.2. Частка здобувачів освіти, які у гімназії отримують інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень	2.1.1.2. Опитування	
		1.2. Система оцінювання в гімназії сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання	1.2.1. Частка педагогічних працівників, які застосовують систему оцінювання, спрямовану на реалізацію компетентнісного підходу	1.2.1. Спостереження	
		1.3. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним	1.3.1. Частка здобувачів освіти, які вважають оцінювання результатів їх навчання у гімназії справедливим і об'єктивним	2.1.3.1. Опитування	
	2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти	2.1. У гімназії здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти		2.1.1. У гімназії систематично проводяться моніторинги результатів навчання здобувачів освіти	2.2.1.1. Вивчення документації, опитування
				2.1.2. За результатами моніторингів здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, приймаються рішення щодо їх коригування	2.1.2. Опитування
2.2. У гімназії впроваджується система формування оцінювання		2.2.1. Педагогічні працівники за допомогою оцінювання відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися	2.2.2.1. Спостереження, опитування		

3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання	3.1. Гімназія сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання	3.1.1. Педагогічні працівників надають здобувачам освіти необхідну допомогу в навчальній діяльності	2.3.1.1. Опитування
		3.1.2. Частка здобувачів освіти, які відповідально ставляться до процесу навчання, оволодіння освітньою програмою	2.3.1.2. Опитування
	3.2. Гімназія забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти	3.2.1. Педагогічні працівники в системі оцінювання навчальних досягнень використовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти	3.2.1.1. Спостереження, опитування

Критерії професійного рівня діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науково-дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації

	поширюються лише на окремі ділянки роботи	В ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науковообґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях
II. Результативність професійної діяльності вчителя			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії

<p>1. Володіння способами індивідуалізації навчання</p>	<p>Враховує у стосунках зі здобувачами освіти індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей</p>	<p>Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей здобувачів освіти під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей</p>	<p>Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань здобувачів освіти; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми</p>
<p>2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність здобувачів освіти</p>	<p>Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити здобувачів освіти своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність здобувачів освіти поєднуються не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння</p>	<p>Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання здобувачів освіти поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками</p>	<p>Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх здобувачів освіти. Інтерес до навчального предмета в здобувачах освіти поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками</p>
<p>3. Робота з розвитку здобувачів освіти загальнонавчальних вмінь і навичок</p>	<p>Прагне до формування навичок раціональної організації праці</p>	<p>Формує уміння навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма,</p>	<p>Цілеспрямовано й професійно формує готовність застосовувати набуті знання у практичній діяльності на засадах усвідомлення, переносити набуті навички на нові умови застосування, формує здатність набувати</p>

		обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	нові вміння і навички самостійно.
4.Рівень навченості здобувачів освіти	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань здобувачів освіти	Здобувачі освіти демонструють знання теоретичних практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Здобувачі освіти реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

III. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації

		переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці зі здобувачами освіти	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом зі здобувачами освіти і залишає за ними право приймативласні рішення. Уміє сформувати громадську позицію здобувача освіти, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до здобувача освіти, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися До чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись

		розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках зі здобувачами освіти	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	Високий рівень педагогічної культури. Педагогічно грамотне спілкування, вміння швидко оцінювати ситуацію та знаходити оптимальне рішення.
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у Мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного здобувача освіти. Створює сприятливий морально- психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття здобувача освіти, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

Додаток 5

Критерії та індикатори педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації
Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти	1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти	1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність	1.1.1. Педагогічні працівники використовують календарно-тематичне планування, що відповідає освітній програмі закладу освіти та корегують у разі потреби	1.1.1. Спостереження, опитування
		1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти	1.2.1. Педагогічні працівники використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями	1.2.1. Спостереження
		1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби)	1.3.1. Педагогічні працівники беруть участь у розробленні індивідуальних освітніх траєкторій (складають завдання, перевіряють роботи, надають консультації, проводять оцінювання навчальних досягнень тощо) та відстежують їх результативність	1.3.1. Опитування, вивчення документації
		1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо)	1.4.1. Частка педагогічних працівників, які створюють та використовують власні освітні ресурси, мають публікації професійної тематики та оприлюднені методичні розробки	1.4.1. Опитування
		1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку	1.5.1. Учителі, які використовують зміст предмету (курсу), інтегрованих змістових ліній для формування суспільних цінностей	1.5.1. Спостереження

	1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі	1.6.1. Більша частка педагогічних працівників застосовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі	1.6.1. Спостереження	
2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	2.1.1. Частка педагогічних працівників закладу освіти, які обирають різні види, форми і напрямки підвищення рівня своєї педагогічної майстерності	2.1.1. Вивчення документації, опитування	
	2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти	2.2.1. Педагогічні працівники беруть участь в інноваційній роботі (розроблення/адаптація, впровадження освітніх технологій, експериментальна робота), ініціюють та/або реалізують освітні проекти		2.2.1. Вивчення документації, опитування
		2.2.2. Педагогічні працівники здійснюють експертну діяльність в сфері загальної середньої освіти	2.2.2. Вивчення документації, опитування	
	3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти	3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства	3.1.1. Частка здобувачів освіти, які вважають, що їх думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі	3.1.1. Опитування
3.1.2. Частка педагогічних працівників, які використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти із застосуванням особистісно орієнтованого підходу			3.1.2. Спостереження	
3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок		3.2.1. У закладі освіти налагоджена конструктивна комунікація педагогічних працівників із батьками здобувачів освіти в різних формах	3.2.1. Вивчення документації, опитування	
3.3 У гімназії існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці		3.3.1. Педагогічні працівники надають методичну підтримку колегам, обмінюються досвідом (консультації, навчальні семінари, майстер-класи, конференції, взаємовідвідування занять, наставництво, публікації тощо)	3.3.1. Вивчення документації, опитування	

4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності	4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності	4.1.1. Педагогічні працівники діють на засадах академічної доброчесності	4.1.1. Спостереження, опитування
	4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти	4.2.1. Частка педагогічних працівників, які інформують здобувачів освіти про правила дотримання академічної доброчесності	4.2.1. Спостереження, опитування

Критерії та індикатори оцінювання управлінських процесів

Управлінські процеси гімназії	1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності гімназії, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	1. У гімназії затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності	1.1. Стратегія розвитку гімназії відповідає особливостям і умовам його діяльності (тип закладу, мова навчання, територія обслуговування, формування контингенту здобувачів освіти, обсяг та джерела фінансування тощо), передбачає заходи з підвищення якості освітньої діяльності
		1.2. У гімназії річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку	1.2.1. Річний план роботи гімназії реалізує стратегію його розвитку
			1.2.2. Учасники освітнього процесу залучаються до розроблення річного плану роботи гімназії
			1.2.3. Керівник та органи управління гімназії аналізують реалізацію річного плану роботи та у разі потреби коригують його
			1.2.4. Діяльність педагогічної ради гімназії спрямовується на реалізацію річного плану роботи та стратегію розвитку закладу
		1.3. У гімназії здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти	1.3.1. Гімназія розробляє та оприлюднює документ, що визначає стратегію (політику) і процедури забезпечення якості освіти
			1.3.2. У гімназії здійснюється періодичне (не рідше одного разу на рік) самооцінювання якості освітньої діяльності відповідно до розроблених або адаптованих у гімназії процедур
	1.3.3. Учасники освітнього процесу залучаються до самооцінювання якості освітньої діяльності		
	1.4. Керівництво гімназії планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання	1.4.1. Керівництво гімназії вживає заходів для створення належних умов діяльності гімназії (зокрема, вивчає стан матеріально-технічної бази, планує її розвиток, звертається із відповідними клопотаннями до засновника, здійснює проектну діяльність тощо)	
	2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	2.1. Керівництво гімназії сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших	2.1.1. Формування відносин довіри та конструктивної співпраці між ними
2.1.2. У гімназії забезпечується доступ учасників освітнього процесу, представників місцевої громади до спілкування із керівництвом (особистий прийом, звернення,			

	працівників гімназії та взаємну довіру	використання сучасних засобів комунікації тощо)	
		2.1.3. Керівництво гімназії вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідних заходів реагування	
	2.2. Гімназія оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах	2.2.1. Гімназія забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенди, сайт закладу освіти, сторінки у соціальних мережах тощо)	
3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	3.1. Керівник гімназії формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	3.1.1. У гімназії укомплектовано кадровий склад (наявність/відсутність вакансій)	
		3.1.2. Частка педагогічних працівників закладу освіти, які працюють за фахом (мають відповідну освіту та/або професійну кваліфікацію)	
	3.2. Керівництво гімназії мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності	3.2.1. Керівництво гімназії застосовує заходи матеріального та морального заохочення до педагогічних працівників	
		3.3. Керівництво гімназії сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників	3.3.1. Керівництво гімназії створює умови для постійного підвищення кваліфікації, чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації педагогічних працівників
			3.3.2. Частка педагогічних працівників, які вважають, що керівництво гімназії сприяє їхньому професійному розвитку
4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії гімназії з місцевою громадою	4.1. У гімназії створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу	4.1.1. Частка учасників освітнього процесу, які вважають, що їхні права в закладі освіти не порушуються	
	4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу	4.2.1. Частка учасників освітнього процесу, які вважають, що їхні пропозиції враховуються під час прийняття управлінських рішень	
	4.3. Керівництво гімназії створює умови для розвитку громадського самоврядування	4.3.1. Керівництво сприяє участі громадського самоврядування у вирішенні питань щодо діяльності гімназії	
	4.4. Керівництво гімназії сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу,	4.4.1. Керівництво гімназії підтримує освітні та громадські ініціативи учасників освітнього процесу, які спрямовані на сталий розвиток гімназії та участь у житті місцевої	

	їх участі в житті місцевої громади	громади (культурні, спортивні, екологічні проекти, заходи тощо)
	4.5. Режим роботи гімназії та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам	4.5.1. Режим роботи гімназії враховує потреби учасників освітнього процесу, особливості діяльності гімназії
		4.5.2. У розкладі навчальних занять забезпечено розподіл навчального навантаження з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти
		4.5.3. Розклад навчальних занять у гімназії сформований відповідно до освітньої програми
	4.6. У гімназії створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти	4.6.1. Керівництво гімназії забезпечує розроблення та затвердження індивідуальних навчальних планів, використання форм організації освітнього процесу відповідно до потреб здобувачів освіти
5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	5.1. Гімназія впроваджує політику академічної доброчесності	5.1.1. Керівництво гімназії забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності та протидіє фактам її порушення
		5.1.2. Частка гімназії і педагогічних працівників, які поінформовані щодо дотримання академічної доброчесності
	5.2. Керівництво гімназії сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції	5.2.1. Керівництво гімназії забезпечує проведення освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

Критерії та індикатори оцінювання освітнього середовища

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації
1	2	3	4	5
Освітнє середовище закладу освіти	1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1. Приміщення і територія гімназії є безпечними та комфортними для навчання та праці	1.1.1. Облаштування території гімназії та розташування приміщень є безпечними	1.1.1.1. Спостереження, опитування
			1.1.2. У гімназіях забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, належне освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму	1.1.1.2. Спостереження, опитування
			1.1.3. У гімназіях забезпечується раціональне використання приміщень і комплектування класів (з урахуванням чисельності здобувачів освіти, їх особливих освітніх потреб, площі приміщень)	1.1.1.3. Вивчення документації, спостереження, опитування
			1.1.4. У гімназіях є робочі (персональні робочі) місця для педагогічних працівників та облаштовані місця відпочинку для учасників освітнього процесу	1.1.1.4. Спостереження, опитування
	1.2. Гімназія забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми	1.2.1. У гімназіях є приміщення, необхідні для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу	1.1.2.1. Спостереження, вивчення документації, опитування	
		1.2.2. Частка навчальних кабінетів початкових класів, біології, інформатики, спортивної зали, інших кабінетів, які обладнані засобами	1.1.2.2. Спостереження, вивчення документації, опитування	

		навчання відповідно до вимог законодавства та освітньої програми	
1.3. Здобувачі освіти та працівники гімназії освітні обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	1.3.1.	У гімназії проводяться навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій	1.1.3.1. Вивчення документації, опитування
	1.3.2.	Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки	1.1.3.2. Спостереження
1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях	1.4.1.	У гімназії проводяться навчання/інструктажі педагогічних працівників з питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття здобувачів освіти та працівників під час освітнього процесу	1.1.4.1. Вивчення документації, опитування
	1.4.2.	У разі нещасного випадку педагогічні працівники та керівництво гімназії діють у встановленому законодавством порядку	1.1.4.2. Вивчення документації, опитування
1.5. У гімназії створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників	1.5.1.	Організація харчування у гімназії сприяє формуванню культури здорового харчування у здобувачів освіти	1.1.5.1. Вивчення документації, спостереження
	1.5.2.	Частка учасників освітнього процесу, які задоволені умовами харчування	1.1.5.2. Опитування
1.6. У гімназії створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті	1.6.1.	У гімназії застосовуються технічні засоби та інші інструменти контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет	1.1.6.1. Спостереження, опитування
	1.6.2.	Учасники освітнього процесу поінформовані закладом освіти щодо безпечного використання мережі Інтернет	1.1.6.2. Опитування
1.7. У гімназії застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	1.7.1.	У гімназії налагоджено систему роботи з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу	1.1.7.1. Опитування
	1.7.2.	Гімназія сприяє адаптації педагогічних працівників до професійної діяльності	1.1.7.2. Опитування

2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	2.1. Гімназія планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу у гімназії	2.1.1. У гімназіях розроблено план заходів із запобігання та протидії булінгу	2.1.1.1 Вивчення документації, опитування
		2.1.2. У гімназії реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації	2.1.2.1 Вивчення документації, опитування
		2.1.3. Частка здобувачів освіти і педагогічних працівників, які вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним	2.1.3.1 Опитування
		2.1.4. Керівництво та педагогічні працівники гімназії обізнані з ознаками булінгу, іншого насильства та запобігання йому	2.1.4.1 Опитування
		2.1.5. Гімназія співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу	2.1.5.1 Опитування та/або вивчення документації
	2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу у гімназії забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	2.2.1. У гімназії оприлюднені правила поведінки, спрямовані на формування позитивної мотивації у поведінці учасників освітнього процесу та реалізацію підходу, заснованого на правах людини	2.2.1.1 Вивчення документації, опитування
		2.2.2. Частка учасників освітнього процесу, ознайомих із правилами поведінки у гімназії	2.2.2.1 Опитування
		2.2.3. Учасники освітнього процесу дотримуються прийнятих у гімназії правил поведінки	2.2.3.1 Спостереження, опитування
	2.3. Керівник та заступники керівника (далі - керівництво) гімназії, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви	2.3.1. З метою запобігання різним проявам насильства (у закладі освіти та/або вдома) здійснюється аналіз причин відсутності здобувачів освіти на заняттях та вживаються відповідні заходи	2.3.1. Вивчення документації, опитування
		2.3.2. Гімназія реагує на звернення про випадки булінгу	2.3.2. Вивчення документації, опитування
		2.3.3. Психологічна служба закладу освіти (практичний психолог, соціальний педагог) здійснює системну роботу з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству (діагностування, індивідуальна робота, тренінгові заняття тощо)	2.3.3. Опитування

		2.3.4. Частка здобувачів освіти (в тому числі із соціально-вразливих груп), які в разі потреби отримують у гімназії психолого- соціальну підтримку	2.3.4. Опитування
		2.3.5. Гімназія у випадку виявлення фактів булінгу та іншого насильства повідомляє органи та служби у справах дітей, правоохоронні органи	2.3.5. Вивчення документації, опитування
